

do najvišje stopnje, se prav povoljno razvija. Uspehi bodo pa le tedaj popolni, če bodo starši in roditelji dobro poučeni o vseh šolskopravnih, didaktičnih in vzgojnih vprašanjih. To hoče doseči društvo »Šola in dom« z raznimi sestanki in predavanji. Ta predavanja se bodo vršila v Ljubljani in v vseh krajih, kjer so srednje in meščanske šole. Ob tej priliki bodo prizadeti poudarili lahko svoje krajevne potrebe. Da bo pa delo tega društva poseglo v najširše sloje, namerava društvo osnovati družinsko-pedagoški list, ki bo razpravljal o modernih vzgojnih problemih, o moderni organizaciji šol in pouka in o šolsko-upravnih zadevah. Društvo bo stremelo za tem, da se ustanove roditeljski sveti, kjer bodo prišli do svoje veljave vsi trije vzgojni činitelji t. j. učitelji, starši in učenci.

Društvo, ki obstoja dobre štiri mesece, je pokrenilo že marsikatero važno vprašanje. O dosedanjem delu društva »Šola in dom« bomo slišali poročilo na prvem običnem zboru, ki bo v nedeljo dne 11. oktobra t. l. v Ljubljani v dvorani Delavske zbornice. Ker pa ni namen običnega zbora samo ta, da poda svoje poročilo, marveč da čuje želje in potrebe staršev, ki naj začetno bodočemu delu društva temeljne smernice, je potrebno, da se udeležijo tega običnega zbora starši v kar naj-častnejšem številu.

Osebnost zadeve.

—j Odlikovana sta bila z redom sv. Save V. razreda tov. Avgust Suligoj, učitelj v Trbovljah in vodja znanega mladinskega pevskega zbora in Moll Oskar, klavirski spremljevalec istega zbora. Prionominjamo, da je bil tov. Avgust Suligoj pred kratkim odlikovan z redom Jugoslovanske krone V. razreda, kot predsednik lovskega društva v Trbovljah. — Obema tovarišema čestitamo.

Učiteljski pravnik.

—§ Napredovanja — sestava prošelj — važno. Prevedba po novem urad. zakonu se je izvršila na podlagi položajne skupine, v kateri je bil drž. uslužbenec na dan 1. aprila 1931. — V prevodnici na plačo po urad. zakonu iz 1. 1931. mora biti vpisan torej datum in štev. odloka — ukaza, s katerim je bila priznana poslednja skupina po urad. zakonu iz leta 1923. — Prošnji za višji položaj je priložiti: 1. dekret o poslednji položajni skupini po prejšnjem urad. zakonu; 2. prevodnico in 3. izvod iz Usl. lista. — V prošnji mora biti naveden dekret, s katerim je bil prošelec postavljen v skupino, na podlagi katere je bil 1. aprila 1931. preveden. Navedba dekreta v prošnji se mora torej točno ujemati z onim, ki je označen v prevodnici in ne n. pr. N. N. prosji za VII. skupino, v prošnji pa navaja: »sem bil postavljen z odlokom min. prosvete O N br. 11.004 z dne 28. II. 1924. v 5. skupino in bil preveden po ur. zak. z dne 31. III. 1931. v VIII. skupino.« Ali je bil ta preveden v VIII. skupino na podlagi prejšnje, II./5. skupine? Ne! Ampak je bil postavljen v II./3. skupino 24. januarja 1929. z O N br. 5253. Glej § 249. u. z. — prevodnico — in R. Kat. str. 59.

—§ Napredovanje v V. skupino je možno le, če je učitelj 55 let star, ima 30 let službe in je v zadnjih treh letih odlično ocenjen (§ 258). — Prošnji za to napredovanje je priložiti poleg ostalih prilog se overovljen prepis rojstnega lista.

—§ Zdravniška spričevala. Večkrat se zgodi, da tovariši kolkujejo zdravniško spričevalo z 20 Din kolekom. Da ne bo učiteljstvo oškodovano pri prejemkih, katere prejema, smatram za potrebno, da pojasnim nastopno:

Tar. post. 3. in 4. čl. 1. zakona o taksah in pristojbinah določa, da se za vsa izpričevala in potrdila, ki jih izdajajo privatne osebe ali oblastva privatnim osebam o njih lastnostih, sposobnostih itd., plačuje taksa 20 Din.

Navedeni postavki pa imata pripombo, ki pravi: »Toda zdravniška potrdila, ki se izdajajo učencem in državnim uslužbencem zato, da opravičijo izostanek ali odsotnost iz šole ali službe itd., ... niso zavezana taksi.« Zakon je tukaj tako jasan, da o tem niti pravilnik v čl. 35. ničesar ne omenja. Zdravniška spričevala, izdana v zgoraj navedene svrhe, so torej kolka prosta.

Ako zahteva urad od stranke kolkovino, jo ta mora plačati, sicer se spis ne obravnava, toda neupravičeno plačano takso (pristojbino), bodisi da jo je urad zahteval, ali jo je stranka pomotoma ali nevedoč sama plačala, lahko dobi povrnjeno v smislu določb čl. 22. zakona o taksah ob navedenih pogojih (Uradni list št. 113 ex 1923, str. 727).

Ob kakih pogojih se vrši uradno zdravniški pregled brezplačno, določa § 84. U. Z.

—§ Plačilne seznane — za vsak prihodnji mesec pošljite brezpogojno do 5. v mesecu odd. VII. neglede na to, ali so se izplačali prejemki za tekoči mesec ali ne, ker se sicer ne morejo nakazati prejemki pravočasno. Za redno pošiljanje plač. seznamov (do 5. v mesecu) je osebno odgovoren starešina urada. Držite se točno predpisa, da na ta način prihranite sebi in oblastvom nepotrebno delo in sebi še event. posledice zaradi zanemarjanja dolžnosti ter izpolnjevanja predpisov.

Duplikat plač. seznama vrnite pa posebej še-le tedaj, ko se izvrši izplačilo.

Dogaja se namreč, da urgirajo vodstva izplačilo prejemkov z motivacijo, da je že dobila sosednja šola nakazilo, a ugotovi se pri oblastvi, da dotični, ki urgira, ni poslal plač. seznamov pravočasno in se je morala nakazati plača učiteljstvu za isto šolo z za-

za izeno. za moje in za otroke —
'Tempo' čerpi na oboje
LJUBLJANA Za gotovino: MARIBOR
Gledališka 4 Selenburgova 4 Slovenska 18

mudniki, a to le po krivdi upravitelja. Ministrstvo je svoječasno izdalo razpis, da se bo kazensko postopalo proti onemu, ki ovira pravočasno nakazilo plač.

Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učit. Samopomoči. V septembru 1932. so umrli sledeči člani: Marija Serc, Ljubljana; Srečko Majcen, Maribor in Franc Megla, Sv. Lenart. Člani prejmete položnice za nakazilo treh smrtnih slučajev (274. do 276.) v znesku Din 16 — samci, zakonski pari pa Din 31 —. Zaostanki iz dobe velikih počitnic so se nekaj znižali, a še vedno izkazuje visok neporavnani znesek. Posebno trdovratni so zamudniki z večjimi zaostanki. V oktobru t. l. bo upravni svet zadruge izključil vse one člane, ki že več mesecev — nekateri nad pol leta — niso nakazali prav nobenega članskega prispevka. Zadruga uprava vpoštevata težke čase, dokler pač more, a s samimi obljubami brez denarja pa posmrtnin ne more nakazovati. Zato vljudno prosimo: Poravnajte zaostanke! — Posmrtnine za zadnje tri smrtne slučaje znašajo 39.270 dinarjev.

—g Poziv bivšim članom društva Učit. dom v Mariboru.

Kakor je znano, se je bivše društvo Učit. dom v Mariboru letos preosnovalo v zadrugo z omejeno zavezo. Da ne bodo pri tem oškodovani bivši društveniki, ki so redno plačevali članarino celo takrat, ko je bila letno po 100 Din in so tudi drugače izdatno podpirali društvo, zato se je pri preosnovanju mislilo tudi na te vrle tovariše in tovarišice.

§ 11. pravil nove zadruge se glasi: »Zadružni delež znaša 100 Din (en sto), ki se plača lahko tudi v desetih zaporednih mesečnih obrokih po 10 Din.

Vsak član mora vplačati najmanj en delež, lahko pa tudi več.

Na račun deležev se na izrečno željo posameznih članov lahko prenese njihova vplačila večjih zneskov iz zadnjih petih let iz fonda likvidiranega društva »Učiteljski dom« v Mariboru. Pač pa ne smejo ti zneski presežati višine petih deležev in morajo to željo dotičniki sporočiti načelstvu tekom prvih šestih mesecev od obstoja zadruge.

Vsled tega poziva podpisano načelstvo vse one člane bivšega društva »Učiteljski dom« v Mariboru, ki želijo, da se njihova večja vplačila zadnjih petih let prenese kot deleži za novo zadrugo »Učiteljski dom« v Mariboru, da to svojo željo sporočijo pisмено ter obenem omenijo, kdaj in koliko so vplačali in koliko deležev hočejo imeti. Take prijave sprejema zadruga glasom zgoraj citiranega paragrafa le do konca tekočega šol. leta, ker obstoja zadruge od začetka julija t. l.

Učiteljski dom v Mariboru, r. z. z o. z., dne 24. septembra 1932.

Stefan Blažič, član načelstva. Hren, načelnik.

—g »Dom učiteljice«, r. z. z o. z., vabi vse članice na sestanek, ki se vrši v nedeljo dne 2. oktobra 1932. na St. Jakobski šoli v Ljubljani. Razpravljalo se bo o važnih zadevah, zato pridite v čim večjem številu.

—g Dodatek k zadnjemu izkazu. Za opremo UD v Mariboru so darovali: učiteljstvo naslednjih šol: Marenberg 170 Din; Sv. Benedikt v Slov. gor. 31 Din; St. Janž na Dr. polju 40 Din; Velenje 60 Din; Slovenjgradec 115 dinarjev; Sv. Tomaž pri Ormožu 80 Din; Sv. Peter v Savinjski dolini 50 Din; Sladki vrh 40 Din; Vitanje 20 Din; Šmartno v Rožni dolini 50 Din; Prevalje 33 Din; Sv. Ana v Slov. gor. 100 Din; Tezno 57.50 Din; Rogaška Slatina 100 Din; Sv. Rupert v Slov. gor. 20 Din; Krčevina pri Mariboru 200 Din; Ruše 50 Din; Sv. Lenart pri Vel. Nedelji 25 Din. Razen teh še: Fran Karbaš, srez. šol. nadzornik v Ljutomeru 50 Din; Rusjan Ambrozij, šol. upr. v Dornovi 25 Din; Porckar Angela, vdova in otroci v Mariboru 250 Din; Lovše Ivan in Milka v Mariboru, namesto venca na grob g. Antonu Hočvarju, pos. in bivšemu poštarju v Gomilskem, 100 Din; Ciril Mohorko, študent, ker se je neka zadeva dobro iztekla, 40 Din; Anton Hren v Studencih, nabral pri sestanku maturantov marib. učiteljske šole letnikov 1890-94, dne 15. avgusta v Mariboru na predlog tov. Pučelika v spomin že umrlih tovarišev omenjenega letnika Din 245.50; Menhart Alojzij, šolski upravitelj v Topolšici 40 Din. Kožuh, blagajnik.

—g Naročite domače stenske slike! Založba Učiteljski dom je ravnokar izdala in razpošila tri nove stenske učne slike in sicer: zemljepisno astronomsko sliko »čas«, ki nazorno prikazuje letni in dnevni čas na naši zemlji, ki je pri nas 21. decembra pol dne. Dalje prirodopisno statistično sliko »svetovna žetev pšenice«. Ta slika obsega koledar svetovne žetve, pridelek in potrošnjo pšenice v vseh večjih državah sveta, vrste in bolezni pšenice ter razvoj pluga od najprimitivnejšega do motornega, kakor tudi shranjevanje snopja in mlačev. Obe sliki sta izvedeni v pestrih barvah in v velikosti 98x68. Stanje vsaka obrobljena s trakovi in opremljena s palicami samo Din 40 —. Posebno pa še opozarjamo na sliko za nazorni in jezikovni pouk »jesene«, mojstrsko delo M. Gasparija v osmih barvah in v velikosti 126x90, ki stane popolnoma opremljena le Din 70 —. Zlasti to sliko mora imeti vsaka naša šola. Oglejte si jo v knjigarni! — O teh slikah spregovorimo še kaj več. Za danes le toplo priporočamo.

—g Samopomoč učiteljskih otrok v Ljubljani, reg. zadr. z om. zav. — Vse člane prosim, da ne pošiljajo nikakega denarja, če niso prejeli od zadruge položnice, na kateri je označena vsota, ki jo je plačati. Po § 11. zadr. pravil plačajo člani prispevke le, če kak zavaročanec umrje ali spolni 21. leto. Vse člane pa prosim, da mi vrnejo čimprej podpisane pristopnice, da dobe potem nova pravila. Manjka mi še 27 pristopnic. Kdor hoče zavaročati svoje otroke v starosti od 3. do 10. leta, naj piše po tiskovine na naslov: Pavel Lavrič, učitelj, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

Mladinska matica

MOJ ODGOVOR.

Vprašujejo me, kaj pravim h kritikam o publikacijah Mladinske matice v »Slovenca« in »Ljubljanskem zvonu«. Kaj naj rečem? Da ne veže vse člane Mladinske matice diskretnost, bi lahko točno in z enako brezobzirnostjo ugotovil vzroke, ki so na kritika vplivali in jima vsilili v pero neobičajno sovražno ton.

In bi ne bil niti tega omenil, da nista kritiki, posebno ona v »Slovenca«, kazali preočito in preprozorno namena, ki ga je imel kritik s svojo oceno. Kajti trditev, da ni Mladinska matica v petih letih izdala ne ene knjige, ki bi dosegla nadpovprečno stopnjo; zavijanje oči, da »hvala Bogu naši otroci ne razumejo v svojih čistih srcih skoraj nobene strani »Kresnice«; namigavanje, da so »Kresnice« hotele zavesti mladino na napačno pot; očitek, da niso naši priznani pisatelji spoštovali otroke vsaj v najnežnejših čutih; podtikavanje izrazov, ki jih uvodna beseda v »Kresnicah« ni vsebovala; tendencioznost stavka »Potem pa kar po redu sami Primorci«; ter končno dejstvo, da je kritika v »Slovenca« izšla točno v dneh, ko se nabirajo naročniki ne le za »Naš rod«, temveč tudi za druge mladinske liste — vse to so pregrostanke stvari, da bi jih človek ne pribil in jih ne predložil javnosti in še posebej učiteljstvu v razmišljanje.

J. Ribičič.

NE NAZAJ — NAPREJ!

To je geslo »Mladinske matice«. Težki časi ji niso vzeli ne poguma ne podjetnosti. Podpirana od vsega učiteljstva, je v petih letih svojega obstoja vršila vestno svojo misijo. Poleg treh letnikov »Našega roda«, ki so izhajali v 24.000 do 30.000 izvodih, je v tem kratkem času razširila še nad pol milijona knjig med našo mladino. Pred kratkim še neznana, zdaj jo poznajo v vsaki družini; pred kratkim omalovaževana in ignorirana, zdaj povsod pišejo že o njej. Kritike so ugodne in neugodne, prijatelje imamo in sovražnike.

Težki časi so. Ljudje nimajo denarja za luksuz. Tudi dragih revij in knjig ne morejo kupovati. Ali človek ne živi samo od kruha. Tudi v težkih časih mu je potrebna dušna hrana. Ker ne bodo mogli kupovati starši svojim otrokom dragih knjig in revij, bodo

segli po cenenih. Naročijo se tedaj na knjige »Mladinske matice«. Najbolj poceni mladinski list je »Naš rod«, najbolj poceni knjige so knjige »Mladinske matice«.

Za samo Din 22.50 bo nudila letos Mladinska matica naši mladini:

1. cel letnik »Našega roda«.
2. knjižico realne vsebine,
3. Kresnice, VI. zvezek,
4. Bogomira Magajne pravljico »Brkonja Čeljustnik« in

5. ilustrirano povest ali slikanico z besedilom — v štirbarvnem tisku.

Samo ta zadnja knjiga bo vredna več kot Din 22.50. Knjiga v štirbarvnem tisku bo za našo mladino pravi dogodek, za »Mladinsko matico« pa pomeni velik korak naprej po njeni začetni poti. Mladinska matica ne zasleduje materialnih koristi. Ves denar, ki ga dobi od otrok, ga istim zopet vrača v obliki knjig. Nima tedaj fondov, nima denarnih rezerv in stoji in pade s številom naročnikov. Zato pa bo učiteljstvo napravilo svojo dolžnost. Mladinska matica ni nudila nikdar toliko kot bo v tem šolskem letu. Zato pa pričakuje od tovarišev pomoči. Vsak učitelj bodi propagator za naše mladinske publikacije. Število naročnikov mora narasti.

Naročila za 1. številko »Našega roda« se zaključijo dne 5. oktobra.

Ta teden bodi teden propagande za »Naš rod« in publikacije »Mladinske matice«.

Po šolah naj se vrši tekmovanje, da dosežemo čim večje število naročnikov.

Mladinska matica bo nudila letos za Din 22.50: cel letnik »Našega roda« in štiri ilustrirane knjige, med temi eno v štirbarvnem tisku. To je višek, kar lahko da književna založba za ta denar. Zato bi moral biti vsak učenec član Mladinske matice!

Bluze najnovejši modeli, damske in otroške obleke

pri M. KRIŠTOFIĆ-BUČAR

Ljubljana — Stari trg 9

Prva številka »Našega roda« bo dotiskana v nekaj dneh. Naslovno stran je izdelal Plečnikov učenec Bohinec izredno okusno, prav tako vinjete. — Kot glavna povest bo izhajala Hudalesova stvar, ki je pisana izredno napeto. Vodi nas po daljnjih morjih, po čudovitih otokih, polnih lepote in nevarnosti. Delo je ilustriral Božidar Jakac. Druga daljša stvar je Smrekarjeva slikanica »Pri mlekarici na počitnicah«. Tu se nam predstavi Hinko Smrekar v sliki in besedi tak kot je: sama hudomušnost, razposajenost in smeh! Obširnejša bo letos tudi rubrika Mlad. rod. Poleg daljše zanimive igrice »Obleka govori«, od Marije Kmetove bo priobčeval avtor lanske »Mucove družine« s slikami dopolnjeno besedilo »Bolha, uš in stenica«. Ostale rubrike ostanejo povečini kot lani. V njih bodo priobčevali svoje prispevke naši najboljši mladinski pesniki in pisatelji.

Ali ste že naročili Čermeljevo knjigo »Tesla in razvoj elektrotehnike«? Subskripcijski rok je do 31. oktobra!

Katere zvezke bomo uvedli v šolskem letu 1932/33 v naše šole?

Za šolske naloge

zvezke Državne tiskarne po predpisu ministrstva prosvete, ki jih lahko vsakdo naroči v Učiteljski knjigarni v Ljubljani in podružnici Učiteljske knjigarne v Mariboru.

Za domače naloge in vaje

zvezke Učiteljske tiskarne, ki se prodajajo v korist naših Učiteljskih domov.

UČITELJSKA TISKARNA

reg. zadruga z omeje. zavezo

v Ljubljani